

PARAISTEN PARAISTENPORTIN ALUEELLE SUUNNITELLUN KAAVA- MUUTOSALUEEN LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS 2023

Alueella on pieni kivikkoalvejuurikasvusto

Sisältö

1. Johdanto.....	3
2. Aineisto ja menetelmät.....	3
3. Tutkimusalue.....	4
4. Tulokset.....	5
4.1 Alueen kasvillisuuden yleiskuvaus ja luontotyypit	5
4.2 Pesimälinnustoseselvitys	6
4.2.1 Käytetty menetelmä.....	6
4.2.2 Tulokset	6
5. Yhteenveto.....	7
6. Lähteet ja kirjallisuus.....	8
7. Liitteet	9

1. Johdanto

Arkkitehtitoimisto Tarmo Mustonen tilasi keväällä 2023 Suomen Luontotieto Oy:ltä Paraisten Jermon Paraistenportin alueelle suunnitellun kaavamuutosalueen luontoarvojen perusselvityksen. Hankkeen tarkoituksena on loma-asuntojen rakentaminen Paraistenportin sataman läheisyyteen. Selvitys liittyy hankkeen ympäristövaikutusten taustaselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut Tarmo Mustonen ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

2. Aineisto ja menetelmät

Tutkimusalueelta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 2023/7/64§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011) suojeleamat pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppisiä (Kontula ym, 2018) koskevan tarkastelun. Alueelta tehtiin myös pesimälinnustoselvitys. Inventointi toteutettiin Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen (Pääkkönen 2000) mukaisesti.

Alueelle tehtiin kaksi maastokäyntiä 16.5 ja 2.6.2023. Selvityksen maastotöistä vastasi ja raportin kirjoitti FM, biologi Jyrki Matikainen Suomen Luontotieto Oy:stä. Raportin taittoi Eija Rauhala. Selvityksessä käytetyn karttamateriaalin luovutti tilaaja käyttöömmme. Ennen maastoinventointia selvitettiin onko alueilta olemassa aiemmin julkaistua luontotietoa. Laji.fi tietokannassa on alueelta ilmoitettu muutamia kasvi- ja lintuhavaintoja sekä havainto rinnehopeatäplä perhosesta. Metsäkeskuksen avoimessa tietokannassa ei alueelta ole rajattu Metsälain 10 § mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

Alueen kaakkoisnurkkauksessa on pieni avokalliolaikku

3. Tutkimusalue

Suunniteltu kaavamuutosalue sijaitsee Paraisten kaupungin kaakkoisosassa Jermon saaren länsipäässä. Kaavamuutosalueen koko on noin 1.74 ha ja se jakaantuu maankäytön perusteella kahteen osaan. Alueen itäpää on talousmetsänä hoidettua mäntyvaltaista sekametsää ja alueen länsipää on sorapohjaista pysäköintialuetta. Kasvimaantieteellisesti alue sijoittuu hemiborealiselle vyöhykkeelle, jota myös tammivyöhykkeeksi kutsutaan. Tälle alueelle ovat tyypillisiä jalopuulehdot sekä runsaslajiset niityt.

Iso osa alueesta on paikoitusaluetta

Alueen rantametsää

4. Tulokset

4.1 Alueen kasvillisuuden yleiskuvaus ja luontotyypit

Alue jakaantuu maankäytön perusteella kahteen osaan. Alueen luoteispuoli on avointa sorapohjaista pysäköintialuetta. Paraisten portille johtavan tien, meren ja pysäköintialueen väliin jää metsäinen vyöhyke, jonka läpi kulkee jalankulkijoille tehty polku pysäköintialueen ja sataman välillä. Metsäkuvio on sekametsää, jossa pääpuulajina kasvaa mänty (*Pinus sylvestris*) ja muuhun puustoon kuuluu kuusia (*Picea abies*) ja rauduskoivuja (*Betula pendula*). Aluspuustona kasvaa jonkin verran pihlajaa (*Sorbus aucuparia*). Niukka pensaskerros koostuu huonokuntoisista katajista (*Juniperus communis*) ja lehtipuiden taimista. Metsätyyppi on alueella mustikkatyyppin tuoretta kangasta, jossa aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat mustikka (*Vaccinium myrtillus*) ja metsälauha (*Deschampsia flexuosa*). Muutamien kohdoin alueella on myös metsäkastikka (*Calamagrostis arundinacea*) kasvustoja. Alueella keskellä on meren päin laskeva loiva kalliorinne, josta osa on avokalliota. Kallio on niukkalajinen ja putkilokasvilajistoon kuuluu vain ahosuolaheinä (*Rumex acetosella*) ja kallioimarre (*Polypodium vulgare*). Kallion rannan puoleisella rinteellä ja päätien varressa on jonkin verran lahoppuuta tuulenkaatojen muodossa. Alueella on myös muutama lahoppuupötkelö. Rannan puoleiselta alueelta, polun ympäristöstä tuulenkaadot on kuitenkin korjattu pois. Alueen rantaa reunustaa lehtipuuvaltainen vyöhyke ja myös parkkialueen ja mereen väliin jää kapea lehtipuuvaltainen reunus. Puusto rannassa koostuu rauduskoivuista ja tervalepistä (*Alnus glutinosa*). Pensaskerroksen lajistoon kuuluu täällä vadelma (*Rubus idaeus*) ja yhdessä kohdoin myös punaherukka (*Rubus rubrum*). Alue rajautuu luoteisnurkkauksessa kapeaan rannan tervaleppälehtokuvioon, joka ei kuitenkaan ulotu suunnittelualueelle. Rantaa reunustaa kapea järviruokoreunus (*Phragmites australis*). Pysäköintialueen reunoilla kasvaa runsaasti nuorta rauduskoivua ja raitaa (*Salix caprea*). Aluskasvillisuus on tällä alueella kulttuurivaikutteista ja alueella kasvaa mm. voikukkaa (*Taraxacum* sp) ja juolavehettä (*Elymus repens*). Alueen pohjoisreunalla on kivikon seassa pieni kivikkoalvejuurikasvusto (*Dryopteris filix-mas*) ja samassa paikassa kasvaa myös haurasloikka (*Cystopteris fragilis*). Pysäköintialueen rannanpuoleiselle reunalle on varastoitu rakennusjätettä ja alue on roskaantunut. Suunniteltuun kaava-alueeseen kuuluu myös muutaman aarin kokoinen puoliavoin alue päätien itäpuolella. Alue on melko kulunut ja niukka puusto koostuu huonokuntoisista männyistä.

Parkkialueen reunamilla on jonkin verran rakennusjätettä

4.2 Pesimälinnustaselvitys

4.2.1 Käytetty menetelmä

Alueen pesimälinnusto selvitettiin kahden käyntikerran kartoituslaskentamenetelmää (Koskimies ym. 1988) käyttäen. Kaikki alueella pesiväksi tulkitut linnut kirjattiin ylös. Laskennassa rajalla havaitut lintuparit luettiin mukaan tuloksiin, mikäli arvioitiin että parin reviiri ulottuu myös tutkimusalueen puolelle.

4.2.2 Tulokset

Taulukko 1. Alueen pesimälinnusto parimäärineen

Sinisorsa	1 pari. 8 munainen pesä rantametsässä
Käpytikka	1 pari. Havaittiin ruokaa keräävä emo
Västäräkki	1 pari
Mustarastas	1 pari.
Punarinta	1 pari
Hernekerttu	1 pari
Pajulintu	1 pari
Harmaasiippo	1 pari.
Talitiainen	1 pari
Peippo	2 paria

Alueella havaitut/pesivät Lintudirektiivin liitteen I lintulajit

Alueella ei havaittu Lintudirektiivin liitteen I pesimälajeja.

Alueella havaitut /pesivät kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Hyvärinen ym. 2019) mainitut lintulajit

Västäräkki (*Motacilla alba*) 1 pari

Pysäköintialueen reunamien rakennusjättekasoilla havaittiin varoiteleva västäräkki toisella käyntikerralla. Lajilla oli todennäköisesti pesä jätetuukasassa. Kansallisessa uhanalaisluokituksessa västäräkki luetaan silmälläpidettäviin (NT) lajeihin.

Västäräkki pesi alueella

5. Yhteenveto

Tutkimusalueella ei ole Luonnonsuojelulain 64§ mukaisia suojeltavia luontotyyppejä, Metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, eikä Vesilain (Vesilaki 587/2011) tarkoittamia suojeltavia pienvesiä. Alueella ei esiinny uhanalaisia tai suojeltavia luontotyyppejä (Kontula ym. 2018). Alueella ei havaittu liito-oravia, eikä alueella ole lajille sopivaa elinympäristöä. Alueella ei havaittu Lintudirektiivin liitteen I lintulajeja. Kansallisessa uhanalaisluokituksessa silmälläpidettäviin (NT) lajeihin lukeutuva västäräkki pesii alueella. Lepakoille sopivia talvehtimispaikkoja, kuten luolia tai syviä louhikoita ei alueella esiinny. Alueella ei ole perinnebiotooppeja, eikä vanhaan asutukseen viittaavaa kasvilajistoa (arkeofyyttejä) havaittu alueella. Alueen metsää on hoidettu talousmetsänä, eikä vanhan metsän kuvioita ole alueella. Vieraslajeja (putkilokasveja) ei alueella havaittu lupiinia (*Lupinus polyphyllus*) lukuun ottamatta.

Alueen luoteisnurkkauksessa kasvaa muutamia kookkaita tervaleppiä

6. Lähteet ja kirjallisuus

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kalliola R. (1973). Suomen kasvimaantiede. WSOY
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R.A. 1988: Linnustonseurannan havainnointiohjeet (2. painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.
- Koskimies, P. & Väisänen 1991: Monitoring bird populations in Finland . A manual of methods applied in Finland. Finnish Museum of Natural History.Helsinki 145 s.
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. ja Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammaleet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. 347 s.
- Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu (No 4). 142 s. BirdLife Suomi. Suomen ympäristökeskus
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapiola. Hämeenlinna.
- Metsäkeskus. Avoin paikkatietoaineisto. Metsälakikohteet
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri Pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö.
- Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.
- Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. 2012 (toim). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA -menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.
- Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehikoinen, Aleks 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnon-tieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <http://atlas3.lintuatlas.fi>. ISBN 978-952-10-6918-5. Sähköinen versio.

www.laji.fi

7. Liitteet

Karttaliite 1. Suunniteltu kaavamuutosalue

